

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 3Csp/70/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8817201806
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Valuš
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8817201806.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Milanom Valušom, v právnej veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004 proti žalovaným: 1. Š. I., O.. XX.XX.XXXX, Z. V. K. Č.. XXX, XXX XX K., 2. G. I., O.. XX.XX.XXXX, Z. V. K. Č.. XXX, XXX XX K., obaja zast. JUDr. Ján Uhlík, so sídlom Námestie slobody 1, 093 01 Vranov nad Topľou, o zaplatenie 15.968,76 eur s prísl., t a k t o

rozhodol:

I. Žalovaní 1/, 2/ sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 15.738,76,- eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 15.738,76,- eur od 15.09.2016 do zaplatenia, a to všetko v 80,- eurových mesačných splátkach, ktoré splátky sú splatné vždy do 25.dňa toho ktorého mesiaca na adrese žalobcu pod následkami straty výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku až do zaplatenia.

II. Súd žalobu žalobcu čo do zvyšku z a m i e t a .

III. Žalobcovi sa p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 98 %, ktoré trovy sú p o v i n n í zaplatiť žalovaní 1/, 2/ spoločne a nerozdielne a o ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal, aby súd zaviazal žalovaných spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 15.968,76 eur, spolu s 6,69 % ročným úrokom za úver zo sumy 14.712,86 eur od 15.09.2016 do zaplatenia a 5,00% ročným úrokom z omeškania zo sumy 15.968,76 eur od 15.09.2016 do zaplatenia, ako aj trovy konania, a to všetko do 15 dní po doručení platobného rozkazu.

2. Na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX bola so žalovanými I. a II. dňa XX.XX.XXXX uzatvorená Zmluva o úvere č. XXXXXXXX X XX (ďalej len „Úverová zmluva“), v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným medziúver vo výške 16.300 eur. V zmysle čl. VIII. bod 8.1. Úverovej zmluvy, poplatok za medziúver sa zaúčtoval pri prvej výplate medziúveru tak, že celková výška vyplateného medziúveru bola znížená o výšku tohto poplatku. Žalovaní sa zaviazali splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 106,37 eur, ktoré boli povinní uhrádzať na účet konta stavebného sporenia. Do pridelenia cieľovej sumy túto sumu tvoria vklady na konto sporenia vo výške 15,49 eur a 6,69% ročný úrok za medziúver vo výške 90,88 eur, pričom sa uspokojovali v poradí úroky za medziúver a vklady na konto sporenia. Žalobca po pripísaní vkladu na konto sporenia tento v plnej výške preúčtoval na konto medziúveru a po zaplatení úroku za medziúver prevyšujúcu sumu preúčtoval naspäť na konto stavebného sporenia, pričom sa táto prevyšujúca suma započítala ako vklad na stavebné sporenie. Uvedené preúčtovanie sa vykonávalo v súlade so zásadou poradia uspokojovania v súlade s čl. V., bod 5.3. zmluvy o úvere. Splátky sú splatné k 15. dňu mesiaca. Suma poskytnutého

mediúveru bola základom pre výpočet úrokov medziúveru. Žalovaní porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 02.08.2016 žalobca vyzval žalovaných na doplatenie omeškaných splátok, pričom žalovaných zároveň upozornil, že v prípade ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené, žalobca dňa 14.09.2016 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, žalobca zúčtoval nasparenú sumu vo výške 1.587,14 eur so sumou poskytnutého medziúveru vo výške 16.300,00 eur (poskytnuté úverové prostriedky), čo predstavuje po započítaní sumu 14.712,86 eur (istina). Žalovaná suma, t. j. dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (14.09.2016), predstavuje sumu vo výške 15.968,76 eur, pričom pozostáva z: - istiny vo výške 14.712,86 EUR, - z nezaplatených 6,69 % p. a. úrokov za medziúver zo sumy 16.300,00 EUR do 14.09.2016 vo výške 1.025,90 EUR, - a nezaplatených poplatkov spolu vo výške 230,00 EUR. Požadovaním predčasného splatenia úveru, úverová zmluva nezaniká, žalobca v zmysle čl. X. bod 10.17.3. úverovej zmluvy úročí istinu dohodnutým 6,69% p. a. úrokom za úver a v zmysle čl. IX. bod 9.2. zároveň celý zostatok dlhu, vyčíslený ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, 5% p. a. úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (t. j. od 15.09.2016).

3. Žalobca k žalobe doložil Úverovú zmluvu č. XXXXXXXX X XX zo dňa XX.XX.XXXX, Všeobecné podmienky pre zmluvy o stavebnom sporení, upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti z 02.08.2016 + doručka, oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti z 14.09.2016 + doručka, výpis z účtu medziúveru, výpis zo stavebného sporenia, výpis z obchodného registra, plná moc.

4. Zo zmluvy o úvere (ďalej len „zmluva“) zo dňa XX.XX.XXXX, podľa článku I. - predmet zmluvy - bod 1.1 a 1.2. - Na preklopenie obdobia, kým dlžník splní všetky podmienky na pridelenie cieľovej sumy a poskytnutie stavebného úveru, poskytuje veriteľ dlžníkovi medziúver pod č. XXXXXXXX X XX vo výške 16.300,00 eur. Pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok, ako aj Všeobecných podmienok pre stavebné sporenie pre fyzické osoby sa medziúver zúčtuje bez osobitnej dohody s nasparenou sumou na účte stavebného sporenia, čím sa medziúver zmení na stavebný úver pod č. XXXXXXXX X XX vo výške cca 9.644,82 eur.

5. V zmysle čl. II. - základné úverové podmienky, výška medziúveru / celková výška úveru je vo výške 16.300 eur. Úroková sadzba medziúveru bola dohodnutá vo výške 6,69% a dohodnutá výška mesačnej splátky úrokov z medziúveru 90,88 eur. Splatnosť splátok bola dohodnutá na 15. deň v mesiaci v počte 248 až do pridelenia cieľovej sumy. Medziúver je poskytnutý dlžníkovi, ktorý má uzatvorenú existujúcu zmluvu o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX. Počiatočný vklad na účet tejto zmluvy je 0% cieľovej sumy. Výška mesačného vkladu, ktorý má dlžník realizovať je 15,49 eur, pričom splatnosť tohto vkladu je 15. deň mesiaca. Počet mesačných vkladov, ktoré je potrebné uskutočniť na splnenie podmienky pridelenia cieľovej sumy je 248. Po pridelení cieľovej sumy, je výška stavebného úveru 9.644,82 eur s úrokovou sadzbou 4,75% ročne a výškou mesačnej splátky 106,37 eur vždy k 15.dňu toho ktorého mesiaca, v počte splátok 112. Doba trvania medziúveru / stavebného úveru je 30 rokov, t. j. konečná splatnosť úveru do XX.XX.XXXX.

6. V zmysle čl. V. zmluvy - úročenie, splatnosť a splácanie, výška úrokovej sadzby medziúveru je 6,69% ročne. Dlžník sa zaväzuje splatiť úver pravidelnými mesačnými splátkami jednou sumou vo výške 106,37 eur na účet č. F. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX (bod 5.2.). Do pridelenia cieľovej sumy predstavujú sumu vo výške 106,37 eur uvedenú v bode 5.2. vklady na účet sporenia vo výške 15,49 eur a úroky z medziúveru vo výške 90,88 eur, pričom sa uspokojia v nasledovnom poradí: úroky z medziúveru a vklady. Po pridelení cieľovej sumy bude suma podľa bodu 5.2 predstavovať splátku stavebného úveru vrátane úroku vo výške 106,37 eur. Prvá splátka je splatná 15. deň mesiaca nasledujúceho po uzatvorení tejto úverovej zmluvy. Ďalšie splátky sú splatné 15. deň každého mesiaca. Výška úrokovej sadzby všetkých vkladov na účte stavebného sporenia do pridelenia cieľovej sumy je 1,75 % ročne. Výška úrokovej sadzby stavebného úveru je 4,75 % ročne

7. Podľa čl. VIII. zmluvy, dlžník je povinný uhradiť veriteľovi poplatky a náklady súvisiace s úverom podľa Sadzobníka poplatkov pre fyzické osoby, ktorý je prílohou tejto zmluvy.

8. Podľa článku XI. zmluvy - Záverečné ustanovenia - bod 1., právny vzťah medzi zmluvnými stranami sa riadi právnym poriadkom SR, Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom, zákonom č. 310/92

Zb. o stavebnom sporení v platnom znení, zákonom č. 129/2010 Z . z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v platnom znení a Všeobecnými podmienkami pre stavebné sporenie pre fyzické osoby, ktoré obdržal spolu so zmluvou a s obsahom ktorých súhlasí.

9. V zmysle Úvodných ustanovení Všeobecných podmienok pre stavebné sporenie pre fyzické osoby, Stavebná sporiteľňa vydáva v súlade s právnymi normami platnými na území Slovenskej republiky, tieto Všeobecné podmienky pre stavebné sporenie pre fyzické osoby (ďalej VPSS), ktorými upravuje vzťahy medzi stavebnou sporiteľňou a stavebným sporiteľom v súlade so zákonom č.483/2001 Z.z. o bankách v platnom znení (ďalej len Zákon o bankách) a zákonom č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v platnom znení (ďalej Zákon).

10. V zmysle čl. I bod 2. a 3. časť A) Všeobecných podmienok, zmluva musí byť uzatvorená písomnou formou na určitú cieľovú sumu a konkrétnu tarifu sporenia. Predmetom zmluvy je záväzok stavebného sporiteľa na základe pravidelného sporenia nasporiť zmluvne dohodnutú sumu a jeho nárok na poskytnutie stavebnou sporiteľňou nevypovedateľného stavebného úveru v súlade so Zákonom a VPSS.

11. Po splnení zákonných a zmluvne dohodnutých podmienok poskytne stavebná sporiteľňa z Fondu stavebnému sporiteľovi stavebný úver. Úverový vzťah vzniká na základe samostatne uzatvorenej zmluvy o stavebnom úvere, resp. medziúvere a stavebnom úvere (čl. XIV. bod 1 a 5 Všeobecných podmienok).

12. Podľa čl. XVII. body 1. a 2. Všeobecných podmienok, úver zo stavebného sporenia poskytuje stavebná sporiteľňa s ročnou úrokovou sadzbou. Úročenie istiny stavebného úveru začína dňom čerpania stavebného úveru alebo jeho časti.

13. V sume splátky úveru uvedenej v úverovej zmluve sú zahrnuté aj úroky zo stavebného úveru (čl. XVIII. bod 3. Všeobecných podmienok).

14. Ak nastanú skutočnosti uvedené v bode 2 tohto článku, je stavebná sporiteľňa oprávnená najmä, jednostranne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t. j. požadovať splatenie pohľadávky stavebnej sporiteľne zo zmluvy o úvere pred termínom konečnej splatnosti úveru a stavebný sporiteľ je povinný splatiť pohľadávku stavebnej sporiteľňa v lehote, ktorú ona určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti úveru (čl. XIX. bod 3 písm. b) Všeobecných podmienok).

15. V zmysle čl. XXIII. bod 1 Všeobecných podmienok, stavebný sporiteľ je povinný platiť stavebnej sporiteľni ceny za služby poskytované stavebnou sporiteľňou v súlade so Sadzobníkom poplatkov.

16. Listom zo dňa 14.09.2016 - Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru, žalobca oznámil žalovaným, že z dôvodu porušenia povinnosti splácať úver riadne a včas, nakoľko sú v omeškaní s platením úrokov z medziúveru dlhšie ako tri mesiace, z dôvodu neuhradenia peňažných prostriedkov, boli naplnené skutočnosti v zmysle Zmluvy o úvere, resp. VPSS na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru. Na základe týchto skutočností ku dňu 14.09.2016 nastala mimoriadna splatnosť celého úveru na základe Zmluvy o úvere, resp. VPSS. Dižná suma vrátane príslušenstva predstavuje ku dňu 14.09.2016 je vo výške 15.968,76 eur. List bol doručený žalovaným dňa 22.09.2016.

17. Upozornením na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 02.08.2016 vyzval žalobca žalovaných v lehote do 12.08.2016 na úhradu omeškaných splátok. Žalobca žalovaných upozornil, že v prípade nezaplatenia v stanovenej lehote vyhlási mimoriadnu splatnosť celého úveru dňa 12.08.2016 a bude požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu. Listinu prevzali žalovaní dňa 05.08.2016. Za žalovaného v 2/ rade prevzala písomnosť jeho manželka, žalovaná v 1/ rade.

18. Žalovaní na pojednávaní dňa 18.09.2017 zhodne uviedli, že je pravdou, že im žalobca poskytol úver vo výške asi 16.000 eur, avšak splácali dva roky po 107,- eur mesačne. Majú o tom doma aj poštové poukážky o tom, že poštovou poukážkou platili, resp. splácali úver. Koľko presne zaplatili z tohto úveru nevedeli uviesť. Ďalej uviedli, že v prípade, že ich súd zaviazze zaplatiť nejakú sumu žalobcovi, požiadali, aby im súd povolil zaplatiť na splátky, nakoľko sú obaja nezamestnaní, majú jedno malé dieťa, žijú len zo sociálnych dávok, žiaden majetok väčšej hodnoty nemajú.

19. Následne sa pojednávajúca zúčastnila právna zástupkyňa žalovaných s tým, že táto, že okrem písomného vyjadrenia súdu uviedla, že žalovaní by mohli zaplatiť svoj dlh na maximálnej úrovni 50,-eurových mesačných splátok. K dispozícii mala nejaké doklady o tom, koľko žalovaní vykonali platieb pre žalobcu, avšak tieto doklady sú ešte z obdobia pred podaním žaloby.

20. Právna zástupkyňa žalovaných v písomnom vyjadrení zo dňa 22.02.2018 uviedla, že v danom prípade suma vo výške 15.968,76 Eur pozostáva z nezaplatenej istiny vo výške 14.712,86 Eur, z nezaplatených zmluvných úrokov vo výške 1.025,90 Eur a poplatkov vo výške 230 Eur. Žalovaní neuznávajú nárok žalobcu na zaplatenie sumy vo výške 230 Eur titulom poplatkov za poskytnutý úver a to s poukazom na ust. § 37 ods. 17 zákona č. 483/2001 Z. z. platného a účinného odo dňa 10.06.2013, ktorý bankám priamo zakazuje požadovať od spotrebiteľa úhradu poplatkov, náhradu nákladov alebo inú odplatu za správu úverových účtov. Nárok žalobcu v časti prevyšujúcej sumu 15.738,76 Eur považujeme za neoprávnený a nedôvodný. S poukazom na vyššie uvedené navrhujeme nárok žalobcu na zaplatenie sumy vo výške prevyšujúcej sumu 15.738,76 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy prevyšujúcej sumu 15.738,76 Eur od 15.09.2016 do zaplatenia ako nedôvodný zamietnuť. Pokiaľ ide o zaplatenie úrokov zo zostatku nesplatenej istiny, t.j. zo sumy 14.712,86 Eur, vo výške 6,69 % p. a. od 15.09.2016 do zaplatenia - s týmto nárokom žalobcu nesúhlasia a tento považujú v celom rozsahu za neoprávnený a nedôvodný. Podľa ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98) dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých peňažných prostriedkov patria veriteľovi len do splatnosti dlhu (jeho splátky), následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť iba úroky z omeškania. (R 59/2008). Vychádzajúc zo znenia žalobného návrhu, žalobca považuje celý dlh žalovaných vyplývajúci zo zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa XX.XX.XXXX za splatný a to ku dňu 14.09.2016, ku ktorému zo strany žalobcu v predmetnom súdnom konaní došlo k zosplateniu celého predmetného dlhu žalovaných voči žalobcovi. V danom prípade zastávame ten právny názor, že žalobca má v predmetnom súdnom konaní odo dňa 15.06.2016 až do zaplatenia nárok len na zaplatenie úrokov z omeškania z dlžnej sumy 14.712,86 Eur. Nárok uplatnený žalobcom, v zmysle ktorého si tento okrem úroku z omeškania z dlžnej sumy 14.712,86 Eur odo dňa 15.09.2016 do zaplatenia uplatňuje aj nárok na zaplatenie úrokov z úveru zo sumy 14.712,86 Eur odo dňa 15.09.2016 do zaplatenia považujeme v celom rozsahu za neoprávnený a taký, ktorý je na ťarchu spotrebiteľa, nakoľko v prípade ak by súd priznal žalobcovi nárok popísané v tomto odseku, došlo by k dvojnásobnému zaťaženiu žalovaných, kedy by títo boli povinní zaplatiť z dlžnej sumy jednak úroky z úveru, ale aj úroky z omeškania, čo by v danom prípade spôsobilo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi žalobcom ako dodávateľom služby a žalovanými ako spotrebiteľmi služby dodanej žalobcom. K podobným interpretačným záverom dospel v rámci svojej rozhodovacej činnosti aj ÚS SR (Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 476 / 2012-14 zo dňa 18.09.2012) a KS Trnava (Rozsudok Krajského súdu Trnava, sp. Zn. 60/587/2015 zo dňa 28.09.2015). S poukazom na vyššie uvedené navrhli nárok žalobcu na zaplatenie úrokov zo zostatku nesplatenej istiny, t. j. zo sumy 14.712,86 Eur, vo výške 6,69 % p. a. od 15.09.2016 do zaplatenia zamietnuť. Žalovaní si týmto zároveň uplatnili nárok na náhradu trov konania.

21. Z Potvrdenia o poberaní dávky v hmotnej núdzi za rok 2017 vyplýva, že žalovanej v 1/rade boli poskytnuté dávky v celkovej výške X.XXX,XX eur. Z potvrdenia ÚPSVaR zo dňa 06.12.2017 tiež vyplýva, že táto poberá pomoc v hmotnej núdzi v zmysle zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi. Predložené boli súdu taktiež poštové poukážky preukazujúce čiastočné plnenie na účet žalobcu, a to zo dňa/ suma - 19.09.2013/ 107 eur, zo dňa 19.07.2013/ 107 eur, zo dňa 19.04.2013/ 50 eur, zo dňa 19.03.2013/ 50 eur, zo dňa 29.01.2013/ 50 eur, zo dňa 22.10.2015/ 30 eur, zo dňa 17.07.2015/ 107 eur, zo dňa 19.03.2015/ 107 eur, zo dňa 21.02.2014/ 107 eur, zo dňa 19.11.2013/ 107 eur, zo dňa 20.02.2015/ 107 eur.

22. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení doručenom tunajšiemu súdu dňa 23.03.2018 uviedol, že žalovaní vo svojom vyjadrení majú za to, že nárok žalobcu pokiaľ ide o poplatky vo výške 230 EUR je neoprávnený, pričom sa odvolávajú na § 37 ods. 17 zákona č. 483/2001 Z. z. účinného k 10.06.2013. V súvislosti s uvedeným, žalobca uvádza, že v zmysle predmetného ustanovenia, žalobca nie je oprávnený účtovať od uvedeného dátumu poplatky, náhradu nákladov alebo inú odplatu za vedenie, evidenciu alebo správu úveru alebo účtu alebo zrušenie účtu, na ktorom je vedený úver a ktorého zriadenie alebo vedenie je podmienkou úverového vzťahu. Zmluva o úvere bola uzatvorená dňa XX.XX.XXXX a žalobca na predmetný úver nenaúčtoval žiaden z uvedených poplatkov. Poplatky, ktoré si žalobca uplatňuje sú poplatky za upomienky, ktoré žalobca účtoval v zmysle čl. VIII. zmluvy o úvere a to v

dôsledku porušovania povinností (omeškanie s platením splátok) na strane žalovaných. K tvrdeniam žalovaných, že nárok žalobcu v časti o zaplatenie 6,69 % p. a. úroku za úver zo sumy 14 712,86 EUR od 15.09.2016 do zaplatenia považujú za neoprávnený a nedôvodný a požadovaním úroku za úver a úroku z omeškania by dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a uvedené by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi konania, žalobca uvádza, že značnú nerovnováhu medzi účastníkmi konania spôsobuje práve to, že žalovaní sú neprimerane zvýhodňovaní voči veriteľovi a majú právo užívať peňažné prostriedky od žalobcu bezodplatne. Rovnako sú žalovaní ako porušovatelia povinnosti neprimerane zvýhodňovaní aj voči tým dlžníkom, ktorí si svoje povinnosti plnia riadne a včas, nakoľko tým, že okresný súd ich zaviazal len na platenie 5 % p. a. úroku z omeškania im v podstate znížil úrokovú sadzbu, nakoľko úroková sadzba pri úroku za úver bola dohodnutá na 6,69 % p. a. Uvedené sa zdá žalobcovi absolútne neprijateľné. V právnom štáte je neakceptovateľné, aby sa osoba porušením svojich povinností dostala do výhodnejšej pozície, akú mala pri riadnom plnení svojich povinností. Žalobca si dovoľuje ďalej poukázať aj na samotný zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý sám predpokladá platenie úrokov za úver až do samotného splatenia istiny. V zmysle § 13 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z.. Ak spotrebiteľ uplatní právo podľa odseku 1 (odstúpenie od zmluvy), je povinný zaplatiť veriteľovi istinu a úrok z tejto istiny odo dňa, keď sa spotrebiteľský úver začal čerpať, až do dňa splatenia istiny... Žalobca si ďalej dovoľuje poukázať na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach zo dňa 11.01.2018, spis. zn. 560/23 7/2017, ktorým zmenil výrok rozsudku Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 20.02.2017 v časti, v ktorej okresný súd zamietol žalobcovi nárok na úrok za úver po splatnosti, spis. zn. 15C/1290/2015, pričom Krajský súd uviedol, že pokiaľ ide o úroky za úver súdna prax nie je zjednotená. Krajský súd poukazuje na rozhodnutie 4Obo/143/1998 z 01.07.2000 NS SR, podľa ktorého úroky za úver sú súčasťou peňažného záväzku dlžníka a preto dôsledkom omeškania s ich platením je zo zákona vyplývajúca povinnosť platiť úroky z omeškania, pričom dlžník je zároveň povinný od doby poskytnutia peňažných prostriedkov do dňa ich vrátenia platiť úroky. Pokiaľ ide o poukázanie na rozhodnutie Ústavného súdu SR IV. ÚS 476/2012 zo dňa 18. 09. 2012 uvádza: „Ústavný súd zohľadňujúc svoju doterajšiu judikatúru uvádza, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takéhoto výkladu a uplatňovania s ústavou, respektíve s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov len v prípade, ak v konaní, ktoré predchádzalo ich vydaniu, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo svojvoľné, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 82/04).“ Ústavný súd len uviedol, že nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým rozsudkom a namietaným porušením základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako ani namietaným porušením čl. 47 ods. 3 ústavy, odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde v tejto časti z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti. Uvedeným rozhodnutím teda Ústavným súd SR žiadnym spôsobom neuviedol, že požadovanie úroku za úver po vyhlásení splatnosti by bolo protizákonné alebo dokonca protiústavné. Ústavný súd sa zaoberal len otázkou porušenia zásady rovnosti účastníkov konania uvedenej v čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. Vzhľadom na uvedené, žalobca tvrdenia žalovaných považuje za bezpredmetné a žiada, aby okresný súd zaviazal žalovaných v zmysle žaloby zo dňa 16.02.2017. Pokiaľ ide o žiadosť žalovaných splácať dlžnú sumu formou mesačných splátok vo výške 50 EUR, s uvedeným žalobca nesúhlasí, nakoľko uvedená splátka je jednak nižšia ako splátka, ktorú boli žalovaní povinní plniť v zmysle zmluvy o úvere a jednak by sa len samotná istina zaplatila za viac ako 24 rokov, čo je v prípade zosplateného úveru neakceptovateľné. Žalobca poskytuje splátkové plány pri zosplatených úveroch maximálne na obdobie 36 - 60 mesiacov, minimálna výška akceptovateľnej splátky je vo výške 350 EUR.

23. V podaní doručenom tunajšiemu súdu dňa 03.04.2018 žalobca uviedol, že vklady, ktoré boli žalovanými vykonané do XX.XX.XXXX, t. j. vklad zo dňa 29.01.2013 vo výške 50 EUR, zo dňa 19.03.2013 vo výške 50 EUR, zo dňa 19.04.2013 vo výške 50 EUR, zo dňa 19.04.2013 vo výške 50 EUR, zo dňa 19.07.2013 vo výške 107 EUR, zo dňa 19.09.2013 vo výške 107 EUR, zo dňa 19.11.2013 vo výške 107 EUR, zo dňa 21.02.2014 vo výške 107 EUR, zo dňa 19.03.2014 vo výške 107 EUR sú vklady, ktoré žalovaní uskutočnili ako vklady na konto sporenia a nie ako splátky úveru. Nakoľko zmluva o úvere

bola uzatvorená až dňa XX.XX.XXXX, vklady zo dňa 22.02.2015 vo výške 107 EUR. zo dňa 17.07.2015 vo výške 107 EUR a zo dňa 22.10.2015 vo výške 30 EUR, už boli vklady, ktoré sa započítavali na splátky úrokov za medziúver.

24. Na pojednávaní dňa 14.10.2019 žalovaný v 2/rade uviedol, že je nezamestnaný, a to od minulého mesiaca, s tým, že nepoberá žiadnu dávku. Jeho manželka, Š. I., je toho času na maródke s tým, že je v riadnom pracovnom pomere, maródku poberá od L. XXXX. Majú jedno maloleté dieťa. Bývajú v ich rodinnom dome v obci K., s ktorým tiež majú výdavku, zaplatiť elektrinu, vodu, plyn a ďalšie veci. Ich dieťa má 6 rokov a takisto majú výdavky súvisiace s tým, aby mu zabezpečili veci do školy a ďalšie životné potreby. Pokiaľ možno, by požiadal súd, aby im umožnil zaplatiť dlh na splátky, na teraz po 80,- eur, a v prípade, že si nájde prácu, by platili vyššie splátky. V súčasnosti viac ako 80,- eur nie sú schopní platiť. O ich sociálnej situácii, v ktorej žijú spolu s manželkou, nemal žiaden doklad, ktorý by tomu toto preukazoval. Žalovaná v 1/rade si osvojila vyjadrenie svojho manžela.

25. Súd si vyžiadal viacero správ, ktoré by preukázali majetkovú a sociálnu situáciu manželov.

26. Zo správy Sociálnej poisťovne zo dňa 30.10.2019 vyplýva, že žalovaná v 1/rade nie je poberateľkou dávky v nezamestnanosti ani dôchodkovej dávky, je poberateľkou nemocenských dávok od XX.XX.XXXX - doposiaľ. Žalovaný v 2/ rade nie je poberateľom dávky v nezamestnanosti, nemocenskej dávky ani dôchodkovej dávky. Z Potvrdenia o nemocenských dávkach, vyplatených Sociálnou poisťovňou za obdobie od XX.XX.XXXX do XX.XX.XXXX bolo žalovanej v 1/rade vyplatených spolu XXX,XX eur.

27. Z vyjadrenia žalobcu prijatého na tunajší súd dňa 04.11.2019 súd zistil, že žalobca akceptuje minimálnu výšku splátky 250,00 eur, pričom aj pri takejto splátke bude celá pohľadávka splatená za približne 10 rokov.

28. Zo správy ÚPSVaR zo dňa 07.11.2019 vyplýva, že žalovaná v 1/ rade nepoberá dávku v hmotnej núdzi - naposledy poberala túto dávku do XX.XX.XXXX. Nie je vedená v Evidencii UoZ (vyradená bola dňa XX.XX.XXXX). Žalovaný v 2/rade nie je vedený v Evidencii UoZ (vyradený bol dňa XX.XX.XXXX). Nepoberá dávku pomoci v hmotnej núdzi - naposledy ju poberal do XX.XX.XXXX ako spoločne posudzovaná osoba.

29. Zo správy o povesti z obce K. súd zistil, že žalovaní sa starajú o jedno maloleté dieťa. Bývajú v rodinnom dome, ktorého sú vlastníkami a taktiež príblych nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX KÚ K.. Žalovaná v 1/rade je v súčasnosti nezamestnaná, žalovaný v 2/rade má uzatvorenú pracovnú zmluvu s obcou K. na dobu určitú do XX.XX.XXXX v rámci projektu „Praxou k zamestnaniu 2“, prostredníctvom ÚPSVaR.

30. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

31. V zmysle § 52 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

32. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka).

33. Ako vyplýva z § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky,

ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

34. Podľa § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

35. Ako vyplýva z § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

36. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

37. Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

38. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

39. Podľa § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

40. Podľa § 517 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len Občiansky zákonník) dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

41. V zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis. Týmto vykonávacím predpisom je nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z. z.

42. Ako vyplýva z § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

43. Súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, kde sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

44. Nepochybne zmluva uzavretá medzi účastníkmi je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

45. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva,

že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

46. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemezí.

47. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen Európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

48. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmá aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke: „Cieľ Článku 6 Smernice, ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nečestné podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nečestnej povahe takých podmienok. V sporoch, kde zahrnuté sumy sú často obmedzené, môžu byť právnické poplatky vyššie než vložená čiastka, čo môže spotrebiteľa odradiť, aby napadol použitie nečestnej podmienky. V počte členských štátov procedurálne predpisy umožňujú jednotlivcom brániť sa v takých konaniach a je reálne riziko, že spotrebiteľ kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku prednesenú proti nemu. Z toho vyplýva, že účinná ochrana spotrebiteľa sa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc zhodnotiť podmienky tohto druhu na svoj vlastný návrh“.

49. Aj napriek tomu, že ide o úverovú zmluvu, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaní ako spotrebiteľia, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovaných privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

50. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že žalobca a žalovaní ako dlžníci uzavreli dňa XX.XX.XXXX zmluvu o úvere, v zmysle ktorej žalobca ako veriteľ poskytol dlžníkovi úver na základe uzatvorenej zmluvy. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru vo výške 16.300,- eur, pričom po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení, na základe ktorej bol medziúver poskytnutý a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok sa medziúver zúčtuje bez osobitnej dohody s nasporenou sumou na účte stavebného sporenia, čím sa medziúver zmení na stavebný úver pod číslom XXXXXXXXXXX/XXXX vo výške cca 9.644,82 eur.

51. Keďže nastali podmienky predpokladané v zmluve tým, že dlžníci podstatne porušili zmluvu, žalobca ku dňu 14.09.2016 vyhlásil mimoriadnu splatnosť celého úveru a zároveň žiadal žalovaných o vrátenie celého zostatku úveru.

52. Súd mal za preukázaný nárok na zaplatenie istiny v sume 14.712,86 eur, úroku z úveru do mimoriadneho zosplatenia v sume 1.025,90 eur. Do podania žaloby nebola pohľadávka žalobcu s

príslušenstvom uhradená, preto zaviazal na jej zaplatenie žalovaných v 1. a 2. rade v súlade s vyššie cit. § 511 Občianskeho zákonníka a žalobe v uvedenom rozsahu vyhovel. Jedná sa o istinu úveru, ako aj úrok z úveru do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Do uvedenej sumy súd nezarátal poplatky vo výške 230 eur, ktorými nárokmi sa bude zaoberať nižšie.

53. Nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že úver je odplatným právnym úkonom. Odplatu (cenu) predstavujú spravidla úroky. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497 Obchodného zákonníka).

54. Kauza úverového právneho vzťahu spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia peňažných prostriedkov má dlžník (prijímateľ úveru) platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje (úverové obdobie); v takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov (porov. Štenglová/Plíva/Tomsa a kol., Obchodní zákonník, komentár 9. vydání C.H.BECK str. 1153).

55. Úverové obdobie teda čas, na ktorý sa peňažné prostriedky poskytujú, medzi podstatné náležitosti úveru nepatrí. Pokiaľ si však účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby (do splatnosti úveru) nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide o odlišný inštitút oproti odplatným úrokom a ten má sankčnú povahu. Jeho typickým znakom v občianskoprávných veciach je jeho administratívny strop (limit).

56. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/1998, dohodnuté úroky, t.j. zmluvné úroky z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, resp. jeho splátok. Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania.

57. Takýto záver Najvyššieho súdu SR je logický a je potrebné s ním súhlasiť, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu, a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahu medzi účastníkmi konania.

58. V danej právnej veci žalobca pristúpil k zosplatneniu celého úveru ku dňu 14.09.2016, teda týmto dňom sa stal splatný celý úver, zo strany žalobcu došlo k určeniu lehoty predčasnej konečnej splatnosti úveru a súd preto dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa 14.09.2016, potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Obdobný názor je vyslovený aj v rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 29.10.2014 sp. zn. 5Co/223/2014, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co/85/2013 zo dňa 25.10.2013, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/83/2013 zo dňa 7.5.2014.

59. V danej súvislosti je potrebné poukázať aj na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV. ÚS 476/2012-14 zo dňa 18.9.2012, v ktorom sa uvádza: „Ústavný súd v tejto súvislosti nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel práva na súdnu ochranu. Krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z dohodnutého úveru a úrokmi z omeškania, ako aj otázku, prečo „zmluvný úrok vo výške 15,8 % ročne od 26. 8. 2009 do zaplatenia“ patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu, a tiež výšku sumy (a štruktúru žalovanej čiastky) prislúchajúcej, resp. priznanej sťažovateľke, rozšíril vecnú argumentáciu na podporu správnosti odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu, opätovne poukazujúc na štandardnú obchodnoprávnu judikatúru v tejto oblasti. Súčasne sa tým vyrovnal aj s námietkami sťažovateľky, ktoré sú z veľkej časti totožné s tými, ktoré uplatnila aj na ústavnom súde. Tento výklad považuje ústavný súd za ústavne akceptovateľný.“

60. Vzhľadom na vyššie uvedené súd žalobcovi nepriznal nárok na úrok z úveru po zosplatnení vo výške 6,69% ročne zo sumy 14.712,86 eur od 15.09.2016 do zaplatenia a v tejto časti žalobu žalobcu zamietol. Žalobcovi priznal súd nárok na úrok z úveru do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti dňa 14.09.2016 vo výške 1.025,90 eur.

61. Súd žalobcovi nepriznal nárok na poplatky vo výške 230,00 eur, ktoré ako uviedol vo svojom písomnom vyjadrení, predstavovali poplatky za upomienky. V danom prípade sa jedná o sporové konanie a sporové konanie je konaním návrhovým. Žalobca je povinný k žalobe pripojiť listinné dôkazy, na ktoré sa odvoláva, resp. uviesť dôkazy, ktoré v priebehu súdneho konania navrhuje vykonať. Jedná sa o jeho dôkaznú povinnosť a práve v sporovom konaní je nesplnenie dôkaznej povinnosti spojené s procesnou zodpovednosťou za nedokázanie tvrdených skutočností, to znamená s neunesením tzv. dôkazného bremena. Kto a v akom rozsahu má dôkazné bremeno, určujú normy hmotného práva. Zásadne ho má ten, v koho záujme je dokázanie určitej skutočnosti. Nepriaznivé procesné dôsledky (neúspech v spore) stíhajú v sporovom konaní práve toho, kto neunesol dôkazné bremeno (neoznačil potrebné dôkazy alebo uvedenými dôkazmi nebolo jeho tvrdenie dokázané). Na základe uvedeného má potom súd za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku na poplatky za upomienky, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku pohľadávky, ktorú si uplatňuje, preto súd v tejto časti žalobu spolu s príslušenstvom zamietol. Žalobca nepreukázal súdu zaslanie upomienok a ani nepreukázal, že by mu za zaslanie týchto upomienok vznikli nejaké reálne náklady v uvedenej výške. Zároveň v prípade poplatku takéhoto typu zaň dodávateľ spotrebiteľovi neposkytol žiadne protiplnenie. Predmetný poplatok tak predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Uplatňovanie uvedeného poplatku je možné zároveň považovať za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka. V danej súvislosti súd poukazuje aj na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Brandenbursku (Brandenburgisches Oberlandesgericht) z 21. júna 2006 č. k. 7 U 17/06, v ktorom sa uvádza, že už také poplatky ako poplatky za vydanie náhradnej kreditnej karty, vystavenie kvitancie v predpísanej pozemkovoknižnej forme, skúmanie a preverovanie pomerov a upomienky sú neprijateľné.

62. Krajský súd v Prešove vo veci 18Co/109/2011 konštatoval, že cit. „neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znak neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit podľa nar. vl. 87/1995 Z.z.). Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch)“.

63. V danej súvislosti súd poukazuje na rozhodnutie Ústavného súdu SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

64. Aj napriek tomu, že úverová zmluva je absolútny obchod a je nutné na ňu aplikovať Obchodný zákonník, prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až §54 Občianskeho zákonníka.

65. Dualistický systém záväzkového práva na Slovensku je určitá anomália medzi právnymi poriadkami (dve kúpne zmluvy, dvojaká úprava premlčania, dvojaká úprava odstúpenia od zmluvy a pod). Aplikačná prax síce ukazuje, že aj takýto stav môže dlhodobo fungovať (od 01.01.1992), avšak niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu vrátane odstúpenia v spotrebiteľsko-právnej, a teda typickej občianskoprávnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi podnikateľmi, ak Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia. (porov. tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5MCdo 20/09).

66. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (§ 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

67. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávne úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

68. Žalovaní sa s plnením svojho peňažného záväzku dňom nasledujúcim po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru dostali do omeškania, preto ich súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania v súlade s príslušným ustanovením Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády, a to vo výške 5,00% ročne dňom ako žiadal žalobca, teda dňom 15.09.2016 do zaplatenia, ale len zo sumy priznanej súdom a čo do zvyšku v tejto časti zamietol.

69. Dôvodne uplatnený nárok žalobcu predstavuje istina úveru v sume 14.712,86 eur po nepriznaní poplatkov v sume 230,00 eur, nárok na úrok z úveru do zosplatenia v sume 1.025,90 eur, teda spolu nárok na 15.738,76 eur spolu s úrokom z omeškania. Vo zvyšnej časti súd žalobu žalobcu zamietol. Súd žalovaných v 1. a 2. rade zaviazal na plnenie žalobcovi spoločne a nerozdielne v súlade s § 511 Občianskeho zákonníka.

70. Podľa § 232 ods. 3 a ods. 4 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu. Ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradiť ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

71. Bezprostredne vo výroku rozhodnutia je súd oprávnený určiť, že peňažné plnenie bude vykonané v splátkach. Vzhľadom na sociálnu a finančnú situáciu žalovaných, súd im povolil uspokojiť nárok žalobcu v splátkach. Súd konštatuje, že vzhľadom na ich situáciu by povinnosť jednorazového splatenia dlhu mohla ohroziť schopnosť uspokojovať ich základné životné potreby, ako aj životné potreby ich rodiny. Súd má za to, že žalovaní dostatočne preukázali svoju nepriaznivú finančnú situáciu predložením dokladov o ich príjmoch a výdavkoch, z ktorých dokladov možno vyvodiť, že ich finančná situácia im neumožňuje splniť dlžnú sumu jednorazovo.

72. Jedným z ustálených pravidiel rozhodovacej praxe súdov je pravidlo, podľa ktorého by k zaplateniu celého dlhu i vo forme splátok malo prísť najneskôr do 36-tich mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa táto výhoda poskytla. V tomto prípade sa súd prikláňa k názoru, ktorý uviedol vo svojom rozhodnutí KS v Prešove, sp. zn. 23Co/73/2017 zo dňa 25.04.2018, „súd rozhodujúci o čase plnenia nie je viazaný pôvodne dojednanými splátkami, ale môže zohľadniť pri stanovení splátok situáciu existujúcu v čase jeho rozhodovania.“

73. Súd má za to, že v prípade, že žalovaní svoj dlh nebudú plniť spôsobom určeným rozsudkom, omeškanie jednej zo splátok bude mať za následok zročnosť celého dlhu. To dáva určitú istotu pre žalobcu, že hrozba bude dostatočnou motiváciou pre žalovaných, aby svoju povinnosť uloženú rozhodnutím súdu plnili riadne a včas. Plynutie času nemá na postavenie žalobcu negatívny dopad, keďže mu patrí nárok na úroky z omeškania z dlžnej istiny až do času jej úplného splnenia. Žalobca je obchodnou spoločnosťou so stabilným zázemím na trhu, preto možnosť postupnej úhrady dlhu splátkami v súdom určenej výške nemožno vnímať ako zásah do pomerov žalobcu, ktorý by bol spôsobilý ohroziť ďalšiu činnosť žalobcu, neprimerane zhoršiť jeho majetkovú situáciu.

74. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

75. V zmysle § 255 ods. 1 a ods. 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

76. V zmysle § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

77. Z uplatnenej sumy 15.968,76 eur + úroku z úveru + úroku z omeškania, bola žalobcovi priznaná suma 15.738,76 eur + úrok z omeškania do zaplatenia, teda žalobca mal v konaní úspech 99 % a neúspech 1 % (neúspech predstavuje zamietnutý úrok z úveru vo výške 6,69% zo sumy 14.712,86 eur od 15.09.2016 do zaplatenia), čo predstavuje úspech žalovaných. Žalobcovi tak po odpočítaní úspechu žalovaných vznikol nárok na náhradu trov konania v rozsahu 98%.

78. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

79. Vzhľadom na vyššie uvedené súd rozhodol tak, ako je uvedené výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia písomne na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.